

A Népszabadság felfüggesztése: médiavisszhang európai országokban

Sophie Schmalenberger

2016. december

A Népszabadság felfüggesztése: médiavisszhang európai országokban

A Népszabadság váratlan bezárása október elején nagy média- és közfigyelmet keltett Magyarországon. Magyarország legnagyobb ellenzéki lapjának hirtelen megszüntetése komoly feltűnést keltett az európai médiában is – amely csak részben volt elmondható az egyéb, antidemokratikus fejleményekről, melyek az Orbán kormány alatt történtek az elmúlt egy évben. Ez az írás az angol és német, valamint a holland és skandináv online médiában megjelentek alapján rövid áttekintést ad a Népszabadság felfüggesztésének nemzetközi médiavisszhangjáról.

Egy egyszerű, különböző nyelvű Google News keresés alapján 65 online, nem magyar nyelvű újsághírt találtunk a Népszabadság-ügyről. A többségük német nyelvű, (42%, ezek főként a német, sokkal kevésbé az osztrák és svájci médiában jelentek meg) relatív kisszámú angol, néhány holland és kettő finn forrásból származik. Érdekes a relatív nagy svéd figyelem, ezzel a médiavisszhang náluk a teljes vizsgált megjelenések 21,5%-át adja. A cikkek főként október 8-a és 10-e körül jelentek meg, közvetlenül a Népszabadság felfüggesztése és a spontán szolidaritás tüntetés utáni napokban, majd október 17-19. között, ezek nagyrészt az október 16-i budapesti, szolidaritás tüntetéssel foglalkoztak. A cikkek a rövid hírektől és az általános tudósításoktól az újságírókkal készített interjúkon át a részletes riportig terjednek. A riportok háttéranyagokat is adnak Magyarországról és a friss politikai fejleményekről.

A fő konfliktus, amit az összes cikk bemutat, hogy az ellenzéki politikusok és a kormánykritikus aktivisták azt állítják, a váratlan felfüggesztés a sajtó- és véleményszabadság ellen elkövetett újabb kormányzati „puccs”, ezzel ellentétben a Mediaworks „hivatalosan” gazdasági okokkal érvel a felfüggesztés mellett. Néhány cikk megelégszik e két álláspont ismertetésével, ilyen módon törekedve semlegességre. A legtöbb cikk mégis – és ez különösen a svéd cikkekre igaz – a Népszabadságot, mint az utolsó ellenzéki újságot határozza meg, amely a független média egyik utolsó bástyája az Orbán-kormány alatt. A felfüggesztése ezért gyakran úgy jelenik meg, mint a kormánynak a sajtószabadság és a magyar demokratikus nyilvános szféra elleni legnagyobb fellépése. Különösen a svéd cikkeken gyakran kapcsolatba hozzák a felfüggesztést a Népszabadság oknyomozó anyagaival, amelyek az Orbánhoz közel álló, vezető fideszes politikusok korrupciójával foglalkoztak – a svéd médiafigyelem feltehetően azzal magyarázható, hogy a svéd politikai kultúrában a sajtószabadságnak nagy hagyománya, valódi szerepe és magas értéke van.

A cikkek többsége közvetlenül vagy közvetve idézi a Mediaworks hivatalos közleményét a felfüggesztésről és a Népszabadság újságíróit is. Egyes cikkek emellett megemlítik az EU reakcióját, az EP elnökét, Martin Schultzt, vagy a Bizottság szóvivőjét idézve. Többször burkoltan kritizálják az EU apátiáját az Orbán kormánnyal szembeni erőtlenségét. Bár ez a transzeurópai médiavisszhang valószínűleg nem kelt általános közfelháborodást, de hozzájárul a közönség figyelmének felkeltéséhez és a magyarországi folyamatokkal kapcsolatos tájékozottságának növeléséhez.